

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๓๐๘/ ว/ก

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส ๒๕๕๔ ถ ๔๖
ข้อที่ : ส ๒๕๑/๖๑ ว.๔๙๗๙
วันที่ : ๐๘ ม.ค. ๖๑ เวลา : ๑๓:๒๙

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่๒ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๕ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่ราชบัตร พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติการประเมินมูลค่าทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. บัญชีรายการเอกสารประกอบเรื่อง

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่องร่างพระราชบัญญัติที่ราชบัตร พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติการประเมินมูลค่าทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐพ.ศ. .... โดยเรื่องที่เสนอเป็นเรื่องที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๕(๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว และมีรายละเอียดของเรื่องสรุปได้ ดังนี้

ทั้งนี้เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติที่ราชบัตรและ การประเมินราคากาทรัพย์สิน พ.ศ. .... และส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาโดยให้แยกร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกเป็น ๒ ฉบับคือ

(๑) กฎหมายเกี่ยวกับที่ราชบัตร ๑ ฉบับ

(๒) กฎหมายเกี่ยวกับการประเมินราคากาทรัพย์สินและการประกอบวิชาชีพฯ ๑ ฉบับ

๑.๒ ในขั้นการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้มีการพิจารณาจัดทำเป็นร่างกฎหมายออกเป็น ๓ ฉบับ ได้แก่

(๑) ร่างพระราชบัญญัติที่ราชบัตร พ.ศ. ....

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการประเมินมูลค่าทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ. ....

(๓) ร่างพระราชบัญญัติการประกอบวิชาชีพประเมินมูลค่าทรัพย์สิน พ.ศ. ....

ปัจจุบันร่างกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ยังไม่ได้ส่งร่างกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับ ให้กระทรวงการคลังพิจารณาในยัง

๑.๓ กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากการจัดทำร่างพระราชบัญญัติได้ ล่วงเลยมาเป็นระยะเวลานาน ปัจจุบันสถานการณ์ในด้านต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไป กฎหมายที่ประกาศใช้

/ปัจจุบัน...

บังคับจะต้องมีบทบัญญัติที่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองฯลฯ ที่เป็นปัจจุบัน ประกอบกับตามพระราชบัญญัติการบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต้องพิจารณาบทวนความเหมาะสมของกฎหมายทุก ๕ ปีที่มีการใช้บังคับ จึงได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวให้มีหลักการเป็นปัจจุบัน โดยยกร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวขึ้นใหม่ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติที่ราชพสดุ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติการประเมินมูลค่าทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ. .... โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Check List) วิเคราะห์ผลกระบวนการของกฎหมาย และรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ตามหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๒๖๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมาย ตามบทบัญญัติตามตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เสร็จสิ้นแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติที่ราชพสดุ พ.ศ. ๒๕๑๙ และกฎหมายว่าด้วยเรื่องการประเมินราคาทรัพย์สิน (ประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา ๑๐๕ – มาตรา ๑๐๕ อัภิญญา) ได้ประกาศใช้มาเป็นเวลาสาม รวมทั้งได้มีการโอนภารกิจและอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการประเมินราคาทรัพย์สินจากกระทรวงมหาดไทยมาเป็นของกระทรวงการคลังตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ บทบัญญัติต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้เดิมไม่ชัดเจน ไม่สอดคล้อง และไม่เหมาะสมกับข้อเท็จจริงและสถานการณ์ด้านต่าง ๆ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ โดยที่การปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวจะต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๕(๒)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ตามพระราชบัญญัติการบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต้องพิจารณาบทวนความเหมาะสมของกฎหมายทุก ๕ ปีที่มีการใช้บังคับ หรือเร็กว่า晚นี้ เมื่อเห็นว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุง แก้ไข ซึ่งพระราชบัญญัติที่ราชพสดุ พ.ศ. ๒๕๑๙ และกฎหมายว่าด้วยเรื่องการประเมินราคาทรัพย์สินใช้บังคับมาเป็นเวลานานเกินกว่า ๕ ปี และมีบทบัญญัติที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะเสนอร่างพระราชบัญญัติที่ราชพสดุ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติการประเมินมูลค่าทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ. ....

๔. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ

๔.๑ ร่างพระราชบัญญัติที่ราชพสดุ พ.ศ. ....

เป็นร่างพระราชบัญญัติที่บัญญัติขึ้นใหม่ ยกเลิกพระราชบัญญัติที่ราชพสดุ พ.ศ. ๒๕๑๙ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) กำหนดความหมายของที่ราชพสดุ ให้ชัดเจนขึ้น

(๒) ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการที่ราชพัสดุให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและเพิ่มผู้ทรงคุณวุฒิอื่นซึ่งรัฐมนตรีกระทรวงการคลังแต่งตั้งจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ในด้านเศรษฐศาสตร์ การวางแผนและบริหารจัดการใช้ที่ดิน หรือการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์จำนวนไม่เกินสามคนพร้อมทั้งปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการให้มีอำนาจบริหารจัดการที่ราชพัสดุที่ต้องอยู่นอกราชอาณาจักรด้วย

(๓) กำหนดมาตรการดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๔๙

(๔) กำหนดให้มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ ทั้งที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ที่ราชพัสดุอื่น และที่ราชพัสดุที่ต้องอยู่นอกราชอาณาจักร

(๕) กำหนดให้มีการตราพระราชบัญญัติเพื่อก่อนสถาปการเป็นสาธารณสมบัติ ของแผ่นดินของที่ดินราชพัสดุที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะที่เลิกใช้ประโยชน์เข่นนั้นหรือสิ้นสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินแล้ว เมื่อกระทรวงการคลังไม่ประสงค์จะสงวนไว้ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะอีกต่อไป

(๖) กำหนดให้กระทรวงการคลังเป็นผู้มีหน้าที่ปกคล้อง ดูแล บำรุงรักษา และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ และการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่ไม่ถือเป็นการร่วมลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ เว้นแต่โครงการที่คณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐกำหนดให้ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

(๗) กำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอื่นของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ปกคล้อง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุตามที่มีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ ต้องรายงานเกี่ยวกับการปกคล้อง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุนั้นต่อ กรมธนารักษ์ทุกสองปี

(๘) กำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรอื่นของรัฐหรือองค์กร ปกคล้องส่วนท้องถิ่นที่ใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ที่ได้มี การก่อนสถาปการที่ดินจากการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน แล้วต้องแจ้งกระทรวงการคลังทราบเพื่อจัดที่ดินให้แก่ที่ราชพัสดุต่อไป

(๙) กำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอื่นของรัฐที่ได้เข้าใช้ ประโยชน์ที่ดินที่สงวนหรือห้ามไว้เพื่อประโยชน์ในราชการหรือเพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ มีหน้าที่แจ้งกระทรวงการคลังเพื่อรับข้อทะเบียนที่ราชพัสดุ

(๑๐) กำหนดโทษทางอาญา รวมทั้งการบุกรุกที่ราชพัสดุ

๔.๒ ร่างพระราชบัญญัติการประเมินมูลค่าทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐพ.ศ. ....

เป็นร่างพระราชบัญญัติที่นำเสนอให้กับราษฎรไทยในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ (มาตรา ๑๐๕ – ๑๐๕ อัปปะ) มาบัญญัติขึ้นเป็น พระราชบัญญัติฉบับใหม่มีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) กำหนดคำนิยามของ “ที่ดิน” และ “สิ่งปลูกสร้าง” ให้ชัดเจน

(๒) กำหนดดวัตถุประสงค์ของการประเมินมูลค่าทรัพย์สินให้ชัดเจนและครอบคลุมทั้งเรื่องการจัดเก็บภาษีอากร การจัดเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนั่นรวมถึงการนำไปใช้เพื่อการปฏิบัติงานอื่นของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินมูลค่าทรัพย์สินให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน การกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน การให้คำปรึกษาในกิจการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน

(๕) กำหนดให้คณะกรรมการประเมินมูลค่าทรัพย์สินประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่กำหนดมูลค่าประเมินของทรัพย์สินซึ่งเป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัด พร้อมทั้งจัดทำบัญชีกำหนดค่าประเมินของทรัพย์สิน และแผนที่ประกอบการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน

(๖) กำหนดให้เจ้าของทรัพย์สินที่ได้มีการประเมินมีสิทธิคัดค้านการประเมินมูลค่าทรัพย์สินต่อคณะกรรมการประเมินมูลค่าทรัพย์สินประจำจังหวัดซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในเขตจังหวัดนั้นได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

(๗) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจประกาศให้มีการประเมินมูลค่าทรัพย์สินอื่นนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้

(๘) ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือน่วยงานของรัฐสามารถขอให้กรมธนารักษ์ดำเนินการประเมินมูลค่าทรัพย์สินเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะได้

(๙) กำหนดให้กรรมการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน กรรมการประเมินมูลค่าทรัพย์สินประจำจังหวัดและพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือคำสั่งไดๆ

กระทรวงการคลังได้จัดทำคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) สรุปวิเคราะห์ผลกระทบ และรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ตามหนังสือสำนักเลขานธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๒๖๑ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีลำดับที่ ๒)

๖. ผลกระทบ

ร่างกฎหมายที่เสนอหั้งสองฉบับ ถือเป็นกฎหมายที่เป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงานราชการและการดำเนินนโยบายของรัฐบาล ไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาวะทางเศรษฐกิจสังคม การเมือง หรือด้านอื่น ๆ แต่อย่างใด

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

ไม่มี

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติที่ราชบัลลังก์

คณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติที่ราชบัลลังก์
และการประเมินราคารัฐพย์สิน พ.ศ. .... และส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา
โดยให้แยกร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวออกเป็น ๒ ฉบับ คือ

(๑) กฎหมายเกี่ยวกับที่ราชบัลลังก์ ๑ ฉบับ

(๒) กฎหมายเกี่ยวกับการประเมินราคารัฐพย์สินและการประกอบวิชาชีพฯ ๑ ฉบับ

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังเห็นควรนำเสนอคณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติเพื่ออนุมัติในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ
ที่ราชบัลลังก์ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติการประเมินมูลค่าทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ. .... ที่เสนอและให้
รวมพิจารณา กับร่างพระราชบัญญัติที่ราชบัลลังก์และ การประเมินราคารัฐพย์สิน พ.ศ. .... ที่คณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติได้อนุมัติ
หลักการไว้แล้ว เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนิ่งทราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติที่ราชบัลลังก์

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติเวชวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมธนารักษ์
สำนักกฎหมาย
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๖๔๔๔๔
โทรสาร ๐ ๒๒๗๐๑๔๗๗